

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'art	FB	1	1

Professor de contacte

Nom: Miquel Molins Nubiola

Correu electrònic: Miquel.Molins@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha, de prerequisits, més enllà dels habituals de les assignatures de primer de grau.

Objectius

Aquesta assignatura coincideix en programa, horaris, avaluació i espai amb la de Teoria de l'Art, impartida pel professor Miquel Molins al grau d'Història de l'Art. Això és degut al fet que filosofia i teoria de l'art configuren un continu temàtic i una confluència de territoris acadèmics d'un alt potencial formatiu. Es tracta d'un projecte d'innovació docent en el qual els alumnes del grau de Filosofia i els d'Història de l'art comparteixen una assignatura al seu primer semestre universitari. Els dos professors imparteixen conjuntament cadascuna de les sessions, atenen els alumnes de les dues assignatures indistintament i comparteixen l'avaluació continua de tots els alumnes. Al curs 2015-6 es celebra la segona edició d'aquest format.

L'assignatura està pensada com una introducció, amb l'objectiu de familiaritzar l'alumne amb el vocabulari i els conceptes fonamentals de la Teoria i la Filosofia de l'art. Durant el curs s'analitzaran les principals qüestions o problemes a l'entorn del fet artístic que s'han plantejat els estudiosos, els artistes, els teòrics, els filòsofs o els crítics de l'art.

L'objectiu general de l'assignatura és que l'alumne conegui la intersecció entre l'art i el pensament i, concretament, la capacitat de l'art per a ser un lloc idoni per a aquest, així com la transitivitat entre teoria i pràctica de l'art.

L'assignatura es configura en una ferma correlació amb la pràctica artística i s'afirma com a estètica aplicada.

Els objectius específics de l'assignatura són:

1. Elaboració d'un argumentari i un vocabulari per a comprendre i explicar l'art com a un lloc idoni per al pensament
2. El coneixement dels períodes fonamentals de la confluència entre art i filosofia, així com les afinitats amb altres formes de coneixement
3. La comprensió d'alguns processos creatius de la confluència entre art i filosofia.
4. El coneixement de les tensions principals entre art, ciència i filosofia
5. La comprensió de l'art com lloc un de construcció i destrucció de comunitat
6. Cultiu del sentit estètic de l'alumne com a requeriment per al coneixement i l'obertura del món
7. Primeres configuracions de projectes en estètica aplicada
8. Projecció, si s'escau, dels coneixements de l'assignatura als futurs TFG i a altres recerques i projectes de l'estudiant

Competències

- Aplicar el domini de l'instrumental crític i metodològic fonamental per comprendre i narrar la història de l'art i per reflexionar sobre la professió de l'historiador de l'art.
- Aplicar metodologies científiques pròpies de la disciplina de la història de l'art
- Demostrar que es coneix la història de les idees artístiques i els principals corrents teòrics que han impulsat la reflexió sobre l'art, el cinema, els seus creadors i el seu públic al llarg de la història.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Expressar coneixements específics sobre l'origen, l'evolució i els diversos camps d'estudi de la història de l'art, així com sobre els temes, el vocabulari i els debats clàssics i actuals de la disciplina.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer la problemàtica, el vocabulari i els conceptes fonamentals de la teoria de l'art i del cinema.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament conceptes bàsics de teoria artística i cinematogràfica i la seva evolució al llarg de la història.
2. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar els debats clàssics i actuals de la disciplina.
4. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
5. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic, els seus creadors i els seus receptors en un context cultural determinat.
6. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
7. Aplicar els coneixements sobre idees estètiques i teoria de l'art en l'anàlisi de la imatge artística
8. Demostrar el coneixement de metodologies científiques, fonts i teoria de l'art en la lectura, la crítica i la interpretació formal, iconogràfica i simbòlica de qualsevol imatge artística o cinematogràfica
9. Diferenciar les teories artístiques sobre un fenomen artístic, els seus creadors i els seus receptors en un context cultural determinat.
10. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística
11. Interpretar conceptes fonamentals de teoria artística amb esperit crític.
12. Interpretar i comunicar els continguts d'un text de teoria artística i cinematogràfica.
13. Reconèixer els coneixements metodològics, iconogràfics i de teoria de l'art per fer la lectura d'una imatge artística.
14. Sintetitzar els coneixements sobre l'origen i les transformacions experimentades per la teoria general de l'art i pels diversos camps d'estudi de la disciplina.
15. Treballar en equip, respectant les opinions alienes i dissenyant estratègies de col·laboració.
16. Utilitzar els coneixements de teoria general de l'art en la crítica de la imatge artística.

Continguts

Els continguts de l'assignatura tenen com a eix vertebrador 7 conceptes: Relat, Aparicions, Representació, Performativitat, Criteri, Actors, Indisciplina, Relats. El programa es constitueix així de manera circular, començant per Relat i acabant en relats, defensant la pluralitat de la narració per a la filosofia i la teoria de l'art. Cada concepte comporta una o dues lectures breus de textos bàsics per a les temàtiques implicades així com per a la formació futura de l'estudiant.

1		10 set
		Presentació de l'assignatura i de la xarxa de conceptes
2	15 set	17 set
	Relat 1	Relat 2
3	22 set	24 set FESTA
	Relat 3	
	Seminari de [1]	
	RANCIÈRE, J., El maestro ignorante, cap. 1	
4	29 set	1 oct
	PROVA 1: RELAT	Aparicions 2
	Aparicions 1	
5	6 oct	8 oct
	Aparicions 3	PROVA 2: APARICIONS
	Seminari de [2] PLATÓ, Banquet 201d-212 b	Representació 1
	(discurs deDiotima)	
6	13 oct	15 oct
	Representació 2	Representació 3
		Seminari de [3] DANTO, Las transfiguraciones del lugar común, cap. 1
7	20 oct	22 oct
	Performativitat 1	Performativitat 2
8	27 oct	29 oct
	Performativitat 3	PROVA 3: PERFORMATIVITAT
	Seminari de	
	[4] PLATÓ, Hipias Major	Criteri 1

(Lectura adicional
recomanada: Paul Valéry,
Eupalinos o l'arquitecte).

9	3 nov	5 nov FESTA MAJOR UAB
	Criteri 2	Criteri 3
10	10 nov	12 nov
	Criteri 3	Actors 1
	Seminari de	PROVA 4: CRITERI
	[5] KANT, I., ¿Qué es la Ilustración?	
11	17 nov	19 nov
	Actors 2	Actors 3
		Seminari de
		[6] BOURRIAUD, N., Estética relacional (Caps. 1 y 6)
12	24 nov	26 nov
	Indisciplina 1	Indisciplina 2
	PROVA 5: ACTORS	
13	1 des	3 des
	Indisciplina 3	Relats 1
	Seminari de	PROVA 6: INDISCIPLINA
	[7] PLATÓ, Banquet 189e-193e (Mite de l'andrògin)	
	(Lectura adicional recomanada: RANCIÈRE, J., Pensar entre las disciplinas)	
14	8 des FESTA	10 des
		Relats 2

15	15 des	17 des
	Relats 3	PROVA 7: RELATS
		Seminari de [8] FOUCAULT, M., "¿Qué es un autor?"
		(Lectura adicional recomanada: RANCIÈRE, J., El espectador emancipado)
16	22 des	
	Recapitulació	

Metodologia

Les activitats autònomes estarn formades bàsicament per la lectura de i treball sobre els textos avaluable.

Les activitats dirigides consten de classes magistrals amb una alta incentivació a la participació, així com a visites a museus i centres artístics recomanats a principis de curs i en l'intent que la praxis discursiva acompanyi una praxis artística segons els procediments de l'estètica aplicada.

Les activitats supervisades estan formades per les contribucions als seminaris i les aportacions a les proves escrites.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe Magistrals	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Visites a museus i centres artístics	13	0,52	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Tipus: Supervisades			
intervencions a classe	29,5	1,18	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Treballs orals i escrits	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Tipus: Autònomes			
Lectura de textos	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Avaluació

Avaluació

L'avaluació es realitzarà de manera contínua i evolutiva. Les dates de les proves consten al calendari. S'efectuaran 7 proves, corresponents a cadascun dels conceptes del programa. Les proves es realitzaran durant els 30 primers minuts de la classe (11,45 a 12,15) dels dies assenyalats al calendari.

Els alumnes que no puguin realitzar alguna (-es) de les proves les duran a terme el dia i l'hora de la reavaluació, i respectant les limitacions horàries d'aquesta. Es valorarà positivament el seguiment puntual de

les proves. L'alumne tindrà dues notes d'avaluació contínua: la primera de les tres primeres proves (publicada a mitjan novembre) i la segona de la totalitat del curs (publicada el 11 de gener). Les dues notes es comunicaran per correu electrònic al correu institucional dels alumnes.

La reavaluació, amb data i lloc fixats per la Facultat, queda reservada als alumnes que no hagin fet alguna de les proves en el dia indicat al calendari o que hagin suspès l'assignatura.

La nota de l'alumne serà "no avaluable" quan no s'hagi presentat a la totalitat de les proves sigui al dia indicat al calendari sigui el dia de la reavaluació.

Els criteris d'avaluació seran:

1. La selecció correcta dels temes a tractar a l'hora de plantejar les principals qüestions de la filosofia de l'art a partir d'un referent
2. La claredat argumentativa
3. La utilització adient del vocabulari vinculat a l'assignatura
4. La manifestació de la comprensió dels continguts proposats a les sessions teòriques
5. La manifestació de la comprensió dels continguts de les lectures obligatòries
6. La correcció de l'estil d'escriptura
7. La capacitat de discussió amb el grup i sobre els textos.
8. L'audàcia en l'apropiació dels continguts (sapere aude)

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Contribució als seminaris	20 %	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16
set proves (una per concepte) escrites de 30 minuts	80 %	3,5	0,14	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16

Bibliografia

1. **A. Textos avaliables (estan penjats del web <esteticauab.org>)**

[1] RANCIÈRE, J., El maestro ignorante. Barcelona, Laertes, 2003 (1987) (Cap 1)

[2] PLATÓ, Banquet. Barcelona, Ed. 62. Discurs de Diotima (201d-212 b).

[3] DANTO, Las transfiguraciones del lugar común. Barcelona, Paidós 2002 (Cap. 1).

[4] PLATÓ, Hipias Major. Madrid, Gredos. / VALÉRY, P., Eupalinos o l'arquitecte. Barcelona, Quaderns Crema (1921).

- [5] KANT, I., ¿Qué es la Ilustración?. Barcelona, Paidós. (1784)
- [6] BOURRIAUD, N., Estética relacional. Buenos Aires, Adriana Hidalgo, 2007 (1997) (Caps. 1 y 6).
- [7] PLATÓ, Banquet. Barcelona, Ed. 62. [Mite de l'andrògin (189e-193e)] //
- [8] FOUCAULT, M., "¿Qué es un autor?". Barcelona, Paidós (1969) // RANCIÈRE, J. El espectador emancipado. Castellón, Ellago ediciones, 2010 (2008).

B. Bibliografia secundària

- ARNHEIM, R., Arte y percepción visual, Alianza Forma, Madrid, 2002
- BARASCH, Moshe, Teorías del Arte: De Platón a Winckelmann, Alianza, Madrid, 1991; Modern Theories of Art, 1: From Winckelmann to Baudelaire, New York University Press, New York, 1990; Modern Theories of Art, 2: From Impressionism to Kandinsky, New York University press, New York and London, 1998.
- BOZAL, Valeriano, Historia de las ideas estéticas I i II, Historia16, Madrid 1998; (ed.), Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas. Visor, Madrid, 1996.
- CARROLL, N., Philosophy of Art. Routledge, 1999.
- CASACUBERTA, D., [Nueve escollos para entender la cultura digital](#)
- [Enrahonar: Quaderns de filosofia](#), ISSN 0211-402X, [Nº 32-33, 2001](#), pags. 235-244
- DAVIS, s., The Philosophy of Art. Blackwell, 2006.
- DANTO, Arthur C., El abuso de la belleza. La estética y el concepto del arte. Paidós, Barcelona, 2005.
- DANTO, A., "La obra de arte y el futuro histórico", La madonna del futuro. Paidós, Barcelona, 2003 (2000).
- FISHER, E., La necesidad del arte. Barcelona, Nexos, 1993 (1959)
- GAUT, B. _LOPES, D. (eds.), The Routledge Companion to Aesthetics. Second Edition, Routledge, 2005.
- GOMBRICH, E. H., Breve historia de la cultura, Ediciones Península, Barcelona, 2004.
- GOMBRICH, E. H., La historia del arte. Madrid, Phaidon (1950).
- GUASCH, Anna Maria (coord.), La crítica de arte, Ediciones del Serbal, Barcelona, 2003.
- JAQUES, J., "El sentido estético", Disturbis 3**
- [<http://www.disturbis.esteticauab.org/Disturbis234/Disturbis_3.html>](http://www.disturbis.esteticauab.org/Disturbis234/Disturbis_3.html)
- JAUSS, H. R., Pequeña apología de la experiencia estética. Barcelona, Paidós, 2002 (1972)
- JIMENEZ, M., ¿Qué es la estética?, Barcelona, Idea Books, 1999.
- JIMÉNEZ, J., Teoría del Arte, Tecnos, Madrid, 2002.
- KELLY, M., (ed.), Oxford Encyclopedia of Aesthetics, 1998. 2a edició, 2014. (Especialment recomanat)**
- KIERAN, M., (ed.), Contemporary Debates in Aesthetics and Philosophy of Art. Blackwell, 2006.
- KRIS, E. i KURZ, O., La Leyenda del artista, Ensayos Arte Cátedra, Madrid, 1982.

LAMARQUE, P., - H. OLSEN, H., (eds.), Aesthetics and the Philosophy of Art. The Analytic Tradition. An Anthology. Oxford, Blackwell, 2004.

LYNCH, Enrique, Sobre la belleza. Anaya, Madrid, 1999.

LEVINSON, J., Oxford Handbook of Aesthetics. 2003.

MURRAY, Chris, Key Writers on art: From Antiquity to the Ninetenth Century, Routledge, London and new York, 2003; Pensadores clave sobre el arte: el siglo XX. Ensayos arte Cátedra, Madrid 2006.

NIETZSCHE, F., El naixement de la Tragèdia. Madrid, Alianza Editorial, 1995 (1872).

RAMIREZ, J.A. Ecosistema y explosión de las artes. Anagrama, Barcelona 1994. (Especialment recomanat)

SHINER, Larry, La invención del arte, Paidós Estética 36, Barcelona, 2004.

TATARKIEWICZ, e., Historia de seis ideas. Madrid, Taurus, 1987 (1976)

VALVERDE, J. M., Breve historia y antología de la estética, Barcelona, Ariel.

VILAR, G., Las razones del arte. Madrid, Antonio Machado, 2005.

1. C. Webs

<http://esteticauab.org/home.html>

www.disturbis.net

<https://vimeo.com/instituthumanitatsbcn>

www.museupicasso.bcn.es

<http://fundacionmiro-bcn.org>

<http://www.macba.cat>

www.fundaciontapies.org

www.museoreinasofia.es

www.museodelprado.es

www.tate.org.uk/modern

www.centrepompidou.fr